

Дописователюм Руского Календара.

Шидких писателюх Р. Календара за 1938 рок модім, да ми по скорей зия о чим буду писац за наш календар и кельо страни то вишеше.

Препоручуем стати о актуелних про- ситнино - забавних темах по кратше на- писан.

Народин писци и складани, науци, историйски, забавни, о газдовству, об- разки з наших валалох и кому сланили стати радо приймаю од каждого писате- лям.

Рухоман (на одной страни пакети) послац треба наїданим до 1. мая с. г.

Д. Биндац,
председател РИПЦ-а
редактор Р. Новина.

Руски Керестур.

Виклади у Читальні уж ше почали. В саботу вечар трамал виклад о музици о. О. Гивако. Вичошел, яку ролю маде музика у животу людах и яку повдани народи ценили. По викладу слухали присутни на радио шпан- нава славного хору Дописних покахох.

В подзелю вечар трамал виклад „О большевизму“ о. М. Фирак. У своім виговору подвал кратку историю большевизмакскї страши, а вец ше освятил на большевизму праксу, описал ко нови напаратовани у Руси, же за- правени живот ше вельо горик як по бул у царской Руси, на котру вельо паринали.

Вельо сала Нер. Дому буде престолава слухачох мужских и женских, котри я вельку увагу слухали викладаче о большевизму, тих найвешах збирательох шире, мара и шесци на шезде. — По викладу хор Читальні одати- кан даскельо пати народик шкел, а представля ше на мога отримат, бо хибела еднє гавоно особя.

Виклади у Читальні буде ше тримаи да- лий каждей подзели аж до Велкей Ноци. Хримац пати виклади то главно и найважней- ша задача Читальні я вона сце свою длужност окончиц, а видно, же в народ разум вькноси того, кед у таким вельким числу на виклади зриходзи. Бам треба вштрамац.

На подзелю 21. II. т. р. буде тримац и. М. Фирак и виклад. Тема: „О большевизму“ II. часц. — По преводованю представя. — На стреду 24. II. буде даван два виклади и. Запхвалов викладр з Червинки. Перша тема „О електрики“, друга „О индустриу“, преподавач подложни свой виклад вое жима- ма сликачїи.

Модїме Шидких слухачох же сей зрихо- дзи шороро бо виклади починаю обидва вечари точно на 7 годич.

Видано церковних писеньох. У валале почал ше рух за видани церковних писеньох шо ше шлизваю у процесних, крачунских и других на позиции швета. Друкарня „Провсвита“ их годна зриходзи, вец ше вазбера у самим керестуре по ро. 900. особи, до тотї писни зупа. Зберанє предплатякох уж ше почало. Мога- лє шидких вецих црковох за ро. 20. днє. Яма у церкви, да ше пноу тоди, котри би тот зборни церковних писеньох спели зрени. Книжка буде мац до 200 бока, у нїй буду до 150 страниц, а коштац буде навшецей 20 — Динари.

Обновителю стару моц и славу сце Немецка я за тия крочай за крочай идзе. Версайску договарку, котри то баре прицаска та. Немецка уж авано победена на орозаван в. Тераз почала отларкно питанє колоний. Фран- цуза и Япанска о тия весту анї мур, а бам- коно зобрали предвоени немески колони у Африци и Азии. Англия ше воджує. Тераз бам зримея... Лондону немески престаних Рабзтруп я човара ше з австрийску владу о немеских колониох. Же Немецка мате по- малю приде до скорей слави и моцї о тия не може бун сумнїю и то не може бун зато же немески народ велики, ала зато же Немец- ки маю могуцу, добре организавану, индустри- заржану, же су народ културни и маю строму а тия павиду. А бам тей деснашнїи цет у нашом народо и зато же, гоч же велики на- род, не може анї гони значеца, анї тей моцї, мала би нам спреча.

Вос власну кресу помага мацерни. У Бидошцу у Польскей еднє 10-рочне дзвене да почозне своей хорей мацерї худобней цовоци надувало, да анїде до шветлани и тая понукне на гредай свое крес, бо чуло же докторе куваю крес од адравих людах и вец ю шаришну хорим. докторох так поруша- да тотя дзеднїска любов малого дзеднїца, же и ю и ей хору мацер прияти до шпитале на отримаванє.

Большевики тамни дзедци як цитраїи. Як у шидких заранох у большевизмим „дрво“ так и у Катеринославї. Украинь вец вельо так званих „безаритумских“ дзедци, го значи, дзедци котрих родители похобали, себо их большевизци похобали себо на Сибир ви- нали. Тотї дзедци блужаю ше до вироцу анї у Цариграду гоч до не маю гаяди. Тераз вемме тотї безаритумски дзедци у Катеринославї славяншїи ше до вшеї старей шопи. Вольо- нили до варошу жобран и крадаци, а везни у тей шопи поковали. Большевизка власнї- наместо да ше за тотї неценїливи дзедци ос- тара, як до ше большевизци хвала, же вонї шопко за худобу жертвую, послаца зноци чекистох - жандарох, котри вабили дзедци шопи и вец ю заваляли. Бидни дзедци лїцки шнїца згорели.

Нови наш пяконец. 14 II. повнїцел наш преосв. Владика у Загребу ан священника звершеного богослосия Александра Власова. Першу Службу Божу одслужел о. Власий на Стрїтенє у Липовицих. Ножому кресу житиме вельо Божого благослову у роботи за Бога, Церкву и народ. О. Власов уж замекдени до Печу у Жумберку.

Кулуйте нову руску книжку!

„ПРАДІДОВСКА ВИРА“ у шветлу историї.

Напексал Преосв. Владика Дюнквїи.

У реї обисано, яку вису прияти кашо предки кед ше покресцели, ика вира „наша“ нобїха и доказано, як кованї ишїци тотї, котри би нас сцели сирелесц и направити ватаїнїцїи старей шїпей греколат. дїри. — Цена дїж два динари, а мож ю достат у Керестуре, им парохїи, у Друкарнї, у Читальнї и на каждей нашей парохїи.

Претплацуйце „Р. Новини“!

Союз: Жидзи, Фрамасуни и болшевици.

Шидки добре знаме, же вельо Жидзи найвешаи богаче-капиталисти. И кед би ко- мунисту навше ишли за тїм, да ошлєбодзо бидни народ з рукох капиталистох-богачох, гедї би Жидзи ало прєшли. Ала стар ин- шак стїи Жид и комунист то двома найвешаи приятели. Ту тим двома приружени ше и фрамасуни, аби як нї вонїе вонїе „демо- бодне аратре“. Дам так можемо порекувц, чом ше Бушман влада у Французей так стара за большевизмох у Леванї. У тей влади вонїе анїшк министр фрамасуни. Министр ан здохованє народа Коси Рай — скорей ше влада Исаво Жид. Сїм министр прєдседатель анио признава, же у його шкелох чече вондо- ска врес. Його шеф у прєсарї вельо так Жид, а тая вонїе и секретар Мох. Подобно и вельо члєни зїйвасних уришкїи. Гавоно места тримаю у своїх рукох Жидзи, а и гавоно фанулен вонїи влада Жидзи. Кед члєнок того ани, тейо лєкко ворушам дїкїи по- литїку Французей.

Ор. Са. Мердин

Шмедосц и витервалосц.

З напарованїем вонїе зри- ходзи вькноши шветлїи, а найвеша и шїкїи вонїи дїкїи роши у шветлїи.
И. I. Голан.

Биде стари писателї приказує исторїю раба Креон так:

— Креон любєл красу. А по леванїских войнох вонїе у Грецкей закон, котри под кару шмерци бравал рабом, заїмац ше з мистец- твом (умелносу). Креон бул родзени рєзбер, навичайно талант. Кед у тот час кед тот за- кон вонїе, вьработл єдну групу фигурох, за когору думал на вистави достат першу на- роду. Шидки сейо думал, цаме своєю шерию дїну уївал кед до шимного шрамору, да чам вь- аїшше ожис задуман у шїо поноба. Дзень и нощ у своєю поганскей вьри блатац богох о помци.

И чувствовал сам, як то його боги вонїе, бо шод його дїати вьходзело цонїка чудис. Видел, же боги давал вше шпанїейни живот його аїлу. А тераз принал отграмни закон, як да го шидки боги напушели.

Болало то и його родзєну дєстру. Вла- гала и воня богох. Пораїзела братови да ше до вчїнїиши скрас гоч там цам, але да шївал роботу на шипуца. Вона ше буде за шипуца старац, дєм шей нощ робї. Креон прєдужел и доковчел.

О кратки час организавала державни яласц вельку штатуу шстетских роботох. Дам к Креон шївно оудїсц своєю. Судїшвє котри мали оцєнїи кашду роботу, буни перши, людац у Грешї и то сам Перикло, Фидий, Софрат, Софокло и други. Сломдєни цїнїцїи дїстак- ких статуох кашдому ушадла до рїи навичайно краснї група. Хро же шворец дїкї статуох? Комесия по други рат пата... отпїтї яст. Нараз спомєтан зачудованого народу прабєду заплакану владу красну дїкїку пред сурїйску комицию. Отужели и, же вонїе аїа, але не сце виволїц. Анї єаїа комиция не возмїла шїт, гоч анї вое кару шїожели.

— До цемнїи шї вонїе — плаказл Пер- викло. Аж тейо шїожели шїрдоу шїшїол єднє лєтїио шїожено шїшїол, але вое шїду гєтїи у очох, рувел ше пред шїок Первикло и модлєл Пано, то мод шїшїола, шїрєбїе ан, то в тоу шїшїолати, то моє шїшїола шїшїола — шїшїола шї- вольїица — раба.

Анї не доковчел, а присутни уж кричали: „Шмери заслужен по закону“. — „На шїшїи!

Поистинне роботу, як да и сам Аполон (пог. бог) виробил. З тим сам Аполон укавал, же постої на тим шкеле инче цошка, ца стої висше над несправедливим законом. Закон би мунел маї на задаток дац ше ровниї мистецтву — краси, а не да ю приданок. Не до цемкїя того малого човека водяце, але до кибїї палїти да го одградиш — гварел Пернило.

И озвнїчали Кребна з влїяковим лицом.
(Дальшї будзе).

Хто ширї комунизм. У Београду виходза новини „Хриштанска мисао“. У тих новинах у мѣсѣцу децембру прѣшного року читаме мѣди другом в тоїи слова, котри виберале на лїанїх читательох, да их опомнеме як пицки маме мерковац на своїи фамелїї и на цошо парохїї. Под наславом: „Хто злобус нашу младеж?“ ишшу тоїи новини „Бїна од главних жрїдлох комунизму то нашо учителя, котри сами не маю вири. Школярски организацїї поставяю више вѣсїей жрїдло комунизму. У штрѣдїих школах отвераю тайни дружба“.

Дальшї спомїнаю тоїи новини слїдуєщи жрїдїи комунизму: „Робя Гутсмилерски дожи, котри пїд видїи трѣзвїености ширї комунизм; исто то робя вѣлики „Скаутї“ як и „Червїанїи союзи“. Ту вельо зла робя али новини. Кед еден учїиц на примір чита статї Балуджїича у „Полїтїки“, котри явно браїи жидовско-болшевишкѣ Русїю, як того дозїк ко може-остац чїсте?“

Крем того напїмянам тоїи новини вшлїици вїклады, котри не трїмаю на так шїанїх „Народних универїтетох“. Особено вѣлику роботу робїи дружба „Нолїт“; котре выдала болшевишкїи книжкїи од мѣном: „Красїна лїтература“. Шїцко вѣ вѣлики блѣв Жид.

Помїни заїялюють: „Прїишлї час, да нам комунистїи вїгрїаїу уха“.

Родїтєсє жерїудїи ца чїтанї найпо дїенї! Не дайце им до рукох али вѣнїи и али жївїки! Дармо ше будївїи на нїх поавїанїи жаловац, кед рай стравя св. мїру и маберу до дупїи болшевишкїи огрївї! Шарце намїо добри новїни и кїжкїи!

24 травї ше женилї. У Тузли умар 103-рїчник мусїманї Ибрахїм Топучкї, котри охабел за собу трї шїви жєнї и 38-мерї дїетїи. У своїи лїботу тот мусїманї жєнкї инсїан жєнїей лїї вєїей лїм 24 раанї! Мусїманїскїи закон одвѣрїюл мац жєнїей жєнї парїа.

Промет на желєзїици у прѣшнїих року. Шїанїх путнїкох прѣвєхїи нашо желєзїици у 1936. року 42 мїлїонїи и 911.000, за пєїт мїлїонїи жєїей пє у 1935 року. Од того було 7.300 путнїкох 1 кл., 631.000 другєї, 29 в пол мїлїонїи трєїей и 12 мїл. остальїх.

Вїшїали в їмїданїї у Сєнїи вєїїцїох шїколарох и вїду шїколарку прѣте, бо ше нова шїкола вѣдѣстїюно вїдалїки. Краснїа мїлїдеж!

Буджєт Субѣтїица за 1937/38 рок вєнїонїи 12 мїлїонїи лїтїку, а 20 мїлїонїи лїтїку. Рєвалїон од 6 мїлїонїи лїтїку вєнїонїи 48% мїлїонїи. Новїи будїи рємєт 48.

Прѣцо ше забївїаю. Жєнї Вукїе старї дїдо од 83 роки зос Шїабєїнєу у Далмїанїї

сковєл до моря и забївїе ше прѣте, бо його 36-рїчнїи сїн по сїей ше ожєнїї з вану ждѣвїку, котру му оцєц вїбрал. Прѣцо ше сто людєи и го старї — забївїаю! Глухїота лїдїлох в рєцїє вєогрїанїчєна!

Цєлїо як влєцє вєрєз у ванкєї жєнїкєї Далмїанїї. У Боснї Которскєї жєдєвє ше куванїи шїтї дїєнїи, а сїлїнко прїгрїва шїтї в їонїи а не фєбруар.

ЗАРУЧНИИ.

Др. Мѣфтєї Вїнїаї, грєскїи подмєчєлїк у Кулїи в лїанї познїатї вїсїтєлї, заручєл ше 14. II. г. зос пазѣнку Катїцу Рєанабєур зос Огєку. — Сєрдєчнїо вїнїуємє!

Даровали на Р. Друкарїю.

Р. Керєстур: Надї Янко, (остатїи рєтї од обєспанїх 1000 Д.) 200 Д.; Вїради Штєфїан, (другї рєтї од обєспанїх 500 Д.) 100 Д.; Станїславрѣвїч Бонїко, вїрєднїк полїцїи 50 дїн. — Сабѣ Дайков Янко, Дорєков, 100 Д. Члєнїи Руж. Дружєвїа, Дорєков, 190 дїн., Пантїрєвїя Пєтро, Керєстур 100 дїн.

Вачїнїи: Ковач Янко, 10 Д.; Канкох Янко, 20 Д.; Кєвач Емїл 5 Д.; Лануїа Дїнїа, и Кєсєн, 20 Д.; Югас Мїхал, 20 Д.; Канкох Мїхал, 25 Д.; Сєрдєчнїо дєкуємє.

Електричне ошвєтлєнє.

Кед сїецє маї у своїи домє добрїа и тунє швєтло, увєзїє сєбє елєктрїку, бо елєктрїка ше нєшкїа кєсєку у културнїих дєржавох за ошвєтлєнє, вєрєнє, рїабанє, за лїмїанїї кулїка, за жєїгїлїа, а у гандѣвтєсє за вєгїанє пѣдїї, рєзанє шєчїї, и за тлєчєнє.

Особєно ше мѣнїи прєпорєчїи елєктрїчнє ошвєтлєнє у жємєлїїскїих дївох на вїлїанє, а пїлїбарнєї так, дєк вєт вєсїа.

Цїанїонїишє рєрєкїанє вєдїанїх за ошвєтлєнє в елєктрїку в з вїсїрїбїлїи за врємє од єднєго рока:

Вїдїатїк за ошвєтлєнє у вїтрїїлєох:

Вїтрїїл 25 кг по 7 дїн.	175 — Дїн.
Бїст	4 —
Шїарїа	24 —
Цїлїантєр 25 фазатї по 3 д.	75 —
Бєанѣ	278 — Дїн.

Вїдїатїк за швєтлєнє в елєктрїку:

Стрїа 10 вїлѣватї по 850 д.	85 — Дїн.
Трѣшарїа за 15 вїлѣт. по 70 дїрї	7 —
Арєндїа струїлєжєр	48 —
Шїанїкогѣ	140 — Дїн.

Рєвалїон дїкєш на хасєн елєктрїчнѣго дїнарїи 138 —, так же ше в елєктрїку унїкєрєсє рєвїнє 138 — дїнарїи.

Алє ко вєт инчє ушпорєк? Тотї по нам вїдїдрїкїє, а то в НАШѣ ЗДРАВЕ, бо врї елєктрїчнїи ошвєтлєнїє вєт, вєрїсїмнѣго за вїахїу, од жєрєнѣго вїтрїїлѣох. вєт, нїмѣ од крїтїкѣ жєчїрнєїо мѣрїї, а врєм тогѣ вєт ошвєтлєнїє од огнї и елєктрїанїї, котрї ше так чїсто трїаїїкїя врї вїтрїїлѣох дїлїкох.

Инстїалїанїя дїлох жамѣох по тєрїанїїкїи цєнох у Керєстурє жїлїантї жїлѣо 500 дїнарїи, так же ше вїдїтїок на инстїалїанїю (увєд) вїплїанї уж скѣрѣ за трї роки.

О елєктрїчнїи вїдїстїлїю будїє врїамє вѣ вїтїартѣох 25. фєвр. у Чїтанїїи у Керєстурє вїнїалїи в. инж. Константїнї Зєлєвїї лѣв зос Чернїанїи.

Помѣчїнїка (калфу)
глєдїа ШТЄФАН ВїРАДИ, сєбѣл (крѣпч)
Рускї Керєстур.

Плацєлї прѣтплату

Рускї Керєстур. По 50 дїнарїи. о. Унїко канєлїан, Гєрїа Пєтро 389. Сабїдѣм Лєа 401, уд. Пац Дєвїчїя, Малацкѣ Дѣрє 353. Вїславїи Шїмко Врїна, Салак Дѣрє 406. Малаї Бєгєв 510. Бєлї Шїанѣр, Малаї Мїсїл 863. Гѣвїя Янко 108, Шїанїо Мїхал, Бурїанїскї Дєпнї 1142, Дудаш Дѣрє 783, Дудаш Янко 757, Бурїанскї Янко 607, Дрѣжджєр Алдїр 993, Дудаш Пєтро 42, Рац Бїгєк 41. Вїнїаї Мїхал нѣвнї прѣдїл. Рац Янко с. 122. Свєт Янко 391, Чїлїар Бєгєв 303, Салонїаї Дѣрє. Рєц Мїхал 802, Плавїан Мїкєр цєрїанїїк. Кнїшєтє Янко, Плавїанкѣ Мїхал с. Дѣвїнїа Янко вїлѣвар, Глїанїак Янко, Бучкѣ Давїл кудѣлар, Сїмїунѣвїч Янко 334, Гєрбѣт Бєгєв адвѣкат. Колєсар Дѣрє 556, Рємач Мїхал 516, Плавїцкѣ Дѣрє, Плавїцкѣ Кїрїл, Гєрбѣт Дєнїи, Малаї Янко, Рац Мїхал, Сабїв Мїхал, Дудаш Алдїр, кулїар Надї Янко 573, Брєдєї Мїхал 711, Надї Осїф 82, Плавїанїї Дѣрє, Тєрїанїїлїа Мїкєр с. 99, Чїлїар Цїла 701, Плавїчак сѣлар, Малацкѣ Янко 588, Малацкѣ Дѣрє с. 41, дїлєї Др. Слѣванїч Жївїко дєтєрїанїр нѣвнї прѣдїл. 30 д.

Дорєков по 50 дїнарїи. Колбас Плавїк. Сабѣ Дайкѣ Янко, Бурїанскї Бєгєв, Дєвєсїр Максїм уч. уд. Прєтїн Мєрїа, Шѣвїи Дѣрє, Рємач Мїхал с. Стрїбєр Дѣрє, Чанїо Бєгєв, Брєдєї Янко, Дудаш Бєгєв, Гѣрїнїк Мїхал, Балїт Янко, Сабїдѣм Дѣрє, Навїанѣвїч Владїшїр, Дорѣвїк Яков, Плавїа Катїа уд. Рац Вєрїнїкє уч. Балїт Мїхал уд. 647, Бєгєїдї Сїмєон, гєрїанїи Сєсєдї Штєфїан, Бучкѣ Владїмїр, 652, Балїт Мїхал с. 648, Арїа Янко, Кєдлїнскї Дѣрє, Гєрїанї Кїрїл гєрї. нѣвнї прѣдїл. Думїа Мїхал, Бурїанскї Бєгєв 776, уд. Вїнїаї Вєрїнїа, Плавїанїї Емїл, Бурїанскї Дєпнї, Югас Юлїа нѣвнї прѣдїл.

Рускїи мєстїа по 50 дїнарїи. Плавїа Мїхал, Стрїбєр, Балїнїи, Гєрїа Габєр, Ст. Вєрїбас, Бєсєрїанї Бєрїк Кѣнур, Вїнїас Вї Кулїа, Прєнїа, Балїан Крївїанїи, Дудаш Мїкєр, Крївїанїи, Нїж. Мїхал Мїх. Цанїчєв, Гєрбѣт Вєсїлї Цанїчєрїанїи, Дѣвїнїа Мїхал Вєсїлївїч 284, Вєзїанїи, Сєсєдї Мїкєр Ст. Вєрїбас, Надї Янко Пєтїрѣвїч, уд. Крїстїанїк Врїнїа Вукѣвар, Надї Бєлїа Вукѣвар, Рускїнїкѣ Мїкєр Дєвїнїи Рєц. нѣвнї прѣдїл. Сєсєтї Вєсїлїанїк, Шїлї 60 д. (Дальшї будїє.)

Таргѣвїна ГУДАК ЕВГЄНА,

Р. Керєстур, на Вєлїкїи мѣрє, достала вєлїї вїсїлїанїє судїанїї, о лїтїи нєїї, крїпанє ружѣвїкєї Вєлїкї вїбѣр! Кѣду вїсїї трїаю по нїїтїунїшєї цєнї!

Прєдам ХИЖУ на Вєлїкїи мѣрє

прѣїт вїагїи од старєї Шїкѣлї. Дєпнї Сабїдѣм Гїкѣв, Рускї Керєстур

Добрї и тунї ЦИПЄЛІ

мож достїлї у Керєстурє лїм у МИКОЛІ ДЖУДЖКАРА (врї Манаїтїрє).

До НАДЬ ЛАЦИЯ у Кулї

сїлїтїи у вєлїкїи вїбѣрє вї врїшѣ сєвїнїу, новї бїцїглї од 550- Дїн. и нїа вєсїей, и вїнїїкїи чїсїнїи до вї бїцїглї трєбїа.

ШИВАЧІ МАШІНІ вїлїтїунїи

Рускї Новїнїи: вїлїанїє сїакє субѣте. Прєкїдїлєтє на гєдїнїу 60 дїл.

За рєвалїонє бїлїанїї: Вїнїанїкѣ Вєрїє. Вїдїанїа: РНЛД-б у Р. Керєстурє.

Адрєсїа: „Рускї Новїнїи“ Р. Керєстур. Вєрїкєсє: Дружїанїя Прѣсвїтїи у Р. Керєстурє.